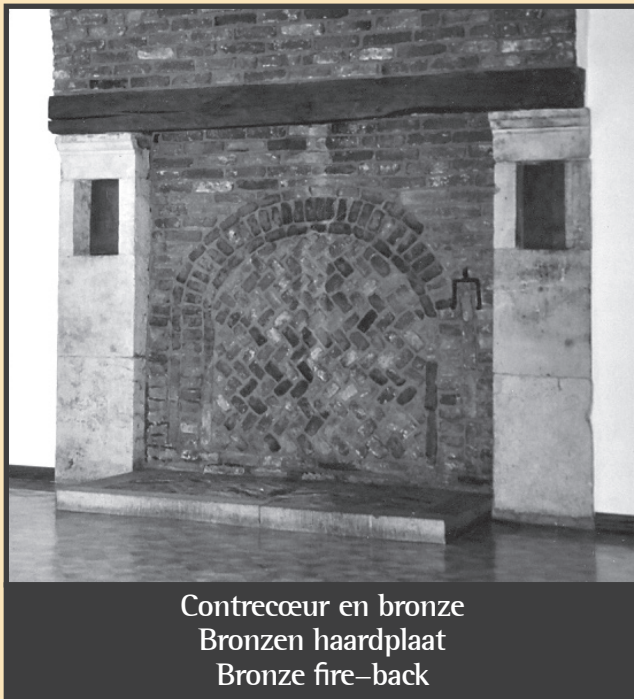
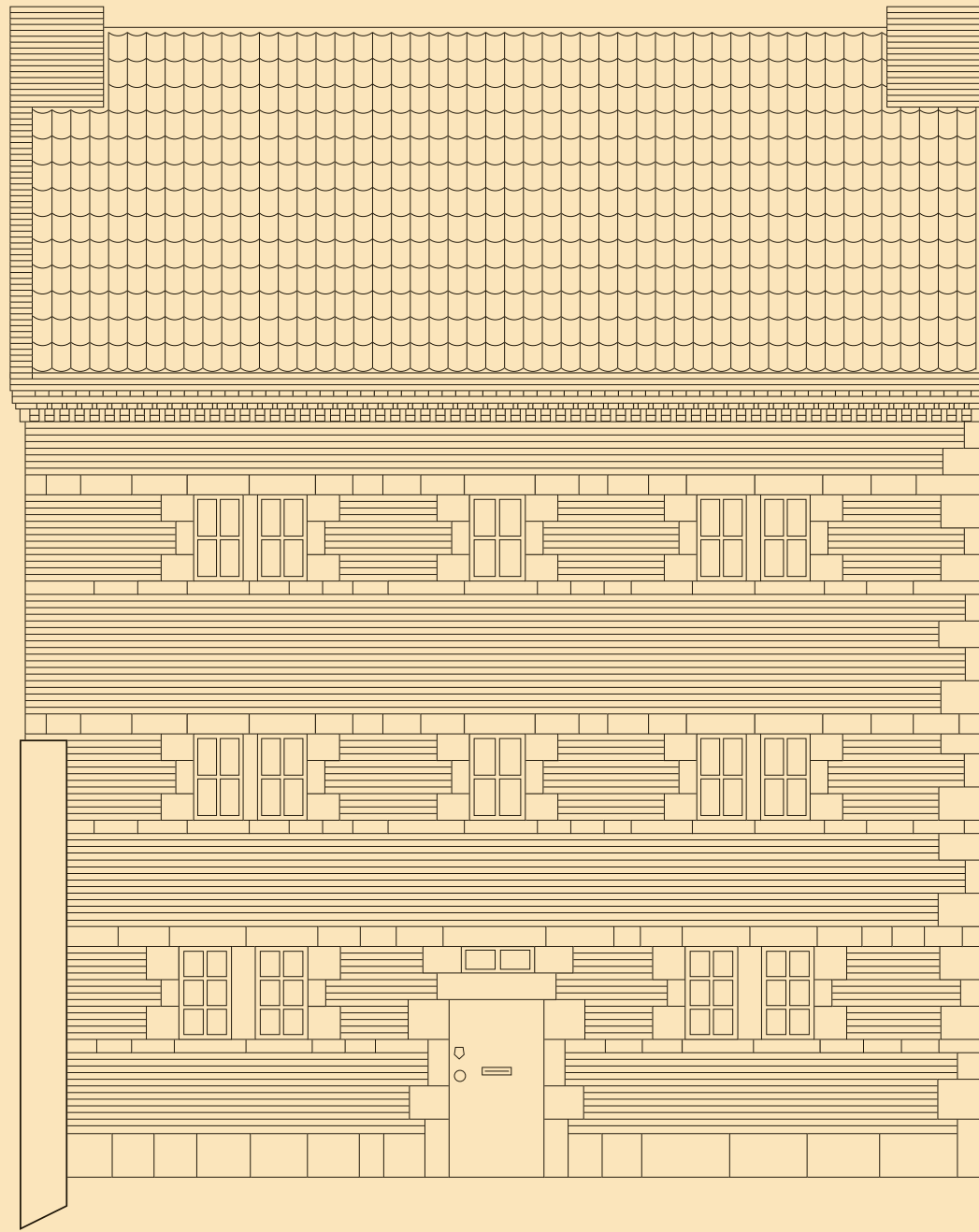

Charpente apparente
Zichtbaar gebint
Exposed roof beams

Contrecoeur en bronze
Bronzen haardplaat
Bronze fire-back

Maison bourgeoise de style mosan

Le haut volume de trois niveaux est représentatif d'un mode constructif d'usage courant en région mosane dans la deuxième moitié du XVIIe siècle et le premier quart du XVIIIe siècle. Le style mosan est caractérisé par un assemblage de baies, à croisée ou meneau, aux proportions particulières et de bandeaux de pierres calcaires sur fond de briques. Ces différents éléments structurent la façade en une forme géométrique simplifiée, où l'horizontalité des bandeaux répond à la verticalité des ouvertures.

Pourvu d'un chaînage d'angle, ce bâtiment, de plan rectangulaire, repose sur une assise en moellons calcaires qui l'ancre solidement au sol. La façade avant est soulignée par deux travées de baies à meneau et montants à deux harpes, réparties de part et d'autre d'une travée centrale, à fenêtres rectangulaires, signalée par la porte d'entrée à imposte vitrée. La diversité des matériaux mis en œuvre offre un jeu de couleur contrasté, voyageant entre le rouge sombre de la brique et les tonalités grises du calcaire. Coiffés d'une toiture pentue de tuile orangée, les murs gouttereaux sont parsemés d'ancres aux formes diverses.

Burgerwoning in Maasstijl

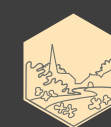
Dit hoge volume van drie niveaus is representatief voor een bouwstijl die zeer gebruikelijk was in de Maasstreek in de tweede helft van de XVII^ede en het eerste kwart van de XVIII^ede eeuw. De Maasstijl is gekenmerkt door een geheel van openingen, met vensterkruisen of stijlen, met bijzondere afmetingen en van speklagen van kalksteen op een ondergrond van baksteen. Die verschillende elementen structureren de voorgevel in een vereenvoudigde geometrische vorm, waarbij de horizontale lijn van de speklagen een antwoord vormt op de verticale lijn van de openingen.

Dit gebouw met zijn rechthoekige plan is voorzien van een hoekverband en rust op een grondlaag van kalkhoudende breukstenen die het stevig aan de grond verankert. De voorgevel wordt benadrukt door twee traveeën van vensteropeningen met stijlen en rechtstanden met twee kantstenen, die zich aan beide zijden van een centrale travee met rechthoekige vensters bevinden, die wordt aangegeven door de ingang deur met glazen bovenlicht. De verscheidenheid van de gebruikte materialen zorgt voor een spel van kleurcontrasten, tussen het donkerrood van de baksteen en de grijze tinten van de kalksteen. De gootmuren onder het oranjeachtige hellende pannendak zijn bezaaid met muurankers van diverse vormen.

Mosan-style residence

This tall three-storey building is typical of a style of construction common in the Meuse region during the second half of the 17th and the first quarter of the 18th century. The Mosan style is characterised by a series of distinctively proportioned transomed or mullioned windows and by courses of limestone set in brick. These various elements impose a simplified geometrical form on the façade, in which the horizontal line of the limestone courses provides a counterbalance to the verticality of the openings.

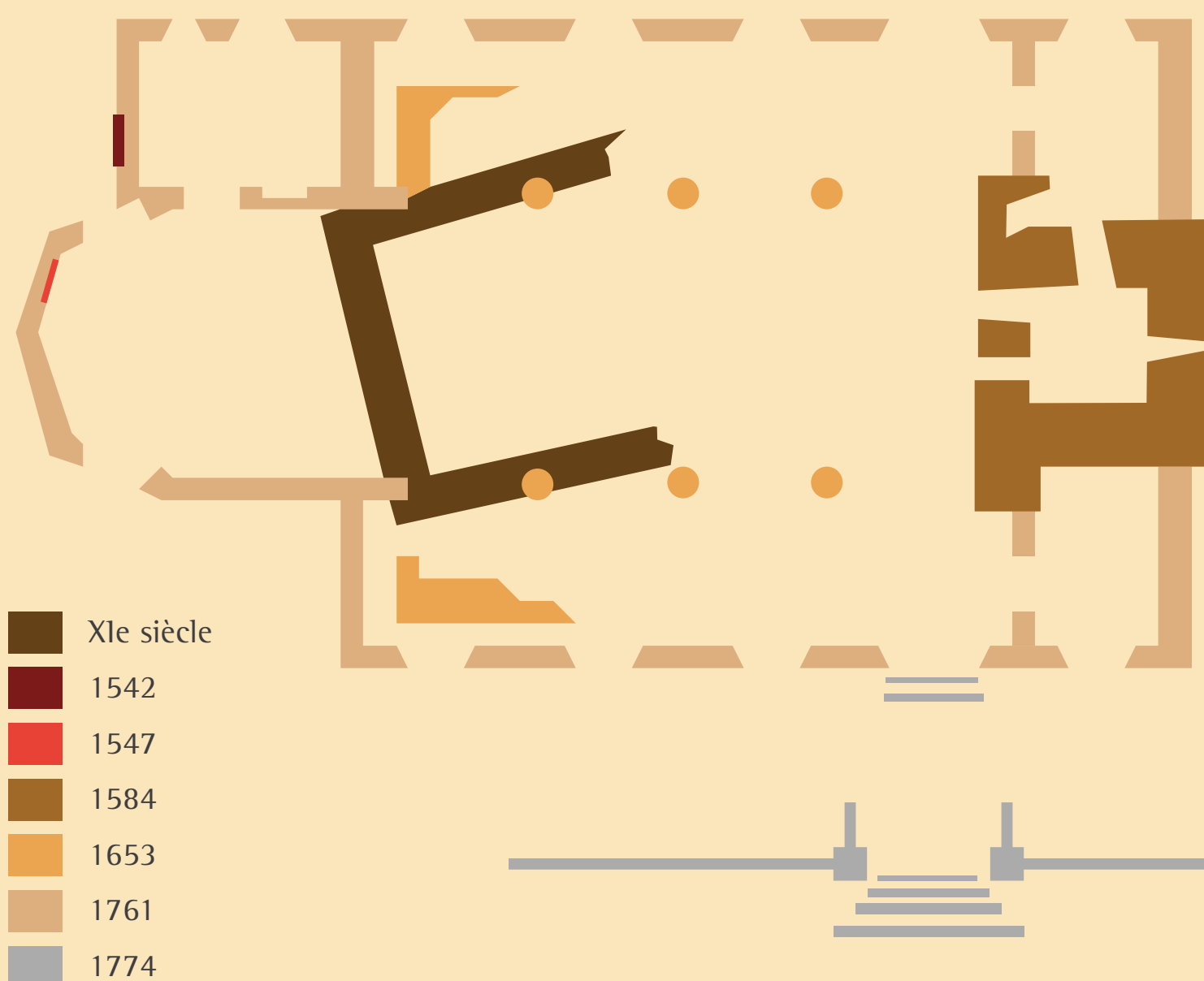
This rectangular building, which also features a quoin, stands on a base of limestone rubble which anchors it firmly to the ground. The front façade's prominence is increased by two rows of mullioned windows and uprights with decorative trimming, arranged on either side of a central row of rectangular windows indicated by the entrance door with its fanlight. The diversity of materials used creates a contrasting interplay of colours between the dark red of the brick and the grey tones of the limestone. Topped by a sloping roof of orange-coloured tiles, the gutter-bearing walls have tie rods and plates of various shapes in them here and there.

Croix dans le mur d'enceinte de l'ancien cimetière
Grafkruis in de omheiningmuur van het oude kerkhof
A cross affixed to the wall around the old cemetery

Linteau de meurtrière de 1584
Latei boven een kijkgat uit 1584
Arrow slit lintel from 1584

L'église Saint-Sébastien

Le charme de l'église Saint-Sébastien est dû en partie à l'ancien cimetière qui l'entoure et à sa position surélevée au cœur du village. Bâtie en 1005 sur l'ordre de Henri II, Empereur germanique, cet édifice de style roman ne comprenait que le chœur et une nef. Au XVIe, suite au délabrement de son église, le curé Bodeson entreprend des travaux de restauration pour consolider le bâtiment. Il y adjoint une tour carrée en pierres calcaires. Dans l'un des murs, une meurtrière surmontée d'un linteau fait référence à la date de construction, 1584. Durant la période hollandaise (XVIIème et XVIIIème siècles) l'édifice reste en l'état.

Au départ des protestants hollandais, notre village retrouve sa sérénité et c'est en 1761 que l'église prend l'aspect qu'on lui connaît aujourd'hui : trois nefs réunies sous une même toiture et un large chœur à 5 pans.

Dans le mur d'enceinte du vieux cimetière sont encastrées vingt-cinq croix funéraires. Deux portails classés permettent l'accès à l'église : le plus ancien en moellons est couvert d'un «teûtê», l'autre est pourvu d'une haute grille en fer forgé datée de 1774.

De kerk van Saint-Sébastien

De kerk van Saint-Sébastien dankt haar charme ten dele aan het oude kerkhof eromheen en aan haar ligging op een heuvel in de dorpskern. Dit gebouw in romaanse stijl, dat in 1005 in opdracht van de Duitse keizer Hendrik II werd opgetrokken, bestond enkel uit het koor en een schip. Gezien de bouwvallige staat van zijn kerk, liet priester Bodeson in de 16de eeuw restauratiewerken uitvoeren om het gebouw te versterken. Hij voegde er een vierkante toren van kalksteen aan toe. In een van de muren verwijst een kijkgat met daarboven een latei naar het bouwjaar 1584. Tijdens de Hollandse periode (XVIIde en XVIIIde eeuw) werd het gebouw in de oude staat gelaten.

Na het vertrek van de Hollandse protestanten keerde het dorp naar zijn vroegere sereniteit terug en in 1761 kreeg de kerk het uiterlijk dat we vandaag nog kennen: drie beuken onder éénzelfde dak en een breed koor met 5 muurvakken.

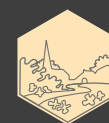
In de omheiningmuur van het oude kerkhof zijn vijftig grafkruisen ingewerkt. De toegang tot de kerk gebeurt via twee onder monumentenzorg geplaatste toegangspoorten: de oudste van breuksteen is voorzien van een «teûtê», de andere heeft een hoog smeedijzeren hek en dateert uit 1774.

St Sebastian's Church

St Sebastian's Church owes its charm in part to the old cemetery that surrounds it and its position on raised ground in the heart of the village. Built in 1005 by order of the Holy Roman Emperor Henry II, the original edifice in the Romanesque style consisted only of the choir and the nave. In the 16th century, in view of the dilapidated state of his church, the priest, Curé Bodeson, carried out restoration work to strengthen the building. He added a square limestone tower. In one of the walls, an arrow slit with a lintel above it bears the date of construction, 1584. During the Dutch period (17th and 18th centuries), the building was left in its existing state.

After the departure of the Dutch Protestants, calm returned to our village, and it was in 1761 that the church assumed its current form, with three naves brought together under a single roof and a broad five-sided choir.

Twenty-five funerary crosses are embedded in the old cemetery's precinct wall. Two porches classified as protected monuments provide access to the church: the older of the two, made of rubblestone, is covered with a teûtê, while the other is fitted with a tall forged iron gate dating from 1774.

◀ ▲ Maison Moutschen

◀ ▲ Maison Communale

◀ ▲ Maison Coëme

Les maisons patriciennes

La bourgeoisie enrichie d'Olne, dans la seconde moitié du XVIIIe siècle, s'offre des maisons dont les façades s'inspirent des hôtels édifîés en ville, mais avec quelques interprétations locales. Ces bâtisses reflètent la richesse du propriétaire et ses prétentions sociales.

L'effet escompté est réussi car, bien qu'elles s'imbriquent dans les maisons voisines, elles s'imposent au regard en affirmant la géométrie de leur façade à deux niveaux qui respectent la règle de symétrie pour les ouvertures. On y retrouve, assouplis, des éléments du langage ancien : appareil mixte de maçonnerie de briques et de pierres calcaires pour les façades, moellons pour le reste, fenêtres au linteau bombé ou festonné.

Au centre du village, la maison communale, ancienne demeure de notable, a été bâtie en 1747 et c'est en 1848 qu'elle a été acquise par la Commune. Ce bâtiment évoque l'atmosphère cossue chère à la classe bourgeoise, autant soucieuse d'apparence que de confort. Elle est incorporée à une suite de maisons du XVIIe et du XVIIIe siècles dont les façades sont dissimulées sous un cimentage, mode du début du XXe siècle qui voulait donner un caractère moderne.

De patriciërs-woningen

In de tweede helft van de 18de eeuw bouwde de nieuwe rijke burgerij van Olne woningen waarvan de gevels aan de hotels in de stad deden denken, maar wel enkele typische lokale elementen vertoonden. Die gebouwen weerspiegelen de rijkdom van de eigenaar en zijn sociale standing.

Het beoogde effect werd bereikt, want hoewel ze in de naburige huizen geïntegreerd zijn, springen ze toch in het oog door de nadruk te leggen op de geometrie van hun voorgevel met twee niveaus die de regels van de symmetrie voor de vensteropeningen naleven. In versoepelde vorm vinden we hier ook elementen terug van de oude bouwstijl: een gemengd gebruik van baksteen en kalksteen voor de gevels, breukstenen voor de rest, vensters met een gewelfde of gefestonneerde latei.

Het gemeentehuis, een voormalige notabelenwoning in het centrum van het dorp, werd in 1747 opgetrokken en in 1848 door de gemeente aangekocht. Dit gebouw roept de welgestelde sfeer op waarop de burgerij, die uiterlijke schijn even belangrijk vond als comfort, zo gesteld was. Het maakt deel uit van een rij huizen uit de XVIIe en de XVIIIe eeuw waarvan de gevels verborgen zijn onder een laag cement een modeverschijnsel uit het begin van de 20ste eeuw, waarmee men een modern karakter wou geven aan de woning.

Bourgeois houses

In the second half of the 18th century, the affluent bourgeoisie of Olne built themselves houses whose façades were inspired by the mansions built in the city, albeit interpreted in the local style in some respects. These buildings reflect the wealth of the owners and their social pretentions.

The desired effect was achieved: though surrounded by other houses on either side, they attract attention by emphasising the geometry of their façade, with its two storeys whose openings comply with the rules of symmetry. They include the elements of the old language of architecture, in a relaxed interpretation: a combination of brickwork and limestone for the façades, rubblestone for the rest of the structure, and windows with rounded or ornamented lintels.

At the centre of the village, the *maison communale* (municipal administrative building), a former nobleman's house, was built in 1747 and acquired by the municipality in 1848. This building evokes the opulent atmosphere that was dear to the bourgeoisie, who were attentive to both appearance and comfort. It is part of a series of 17th and 18th century houses whose façades have been cemented over: there was a fashion for giving entire façades a modern look in this way in the early 20th century.

Maisons en Molèye

Huizen van Molèye
Houses made with Molèye

Rue Village, n° 75

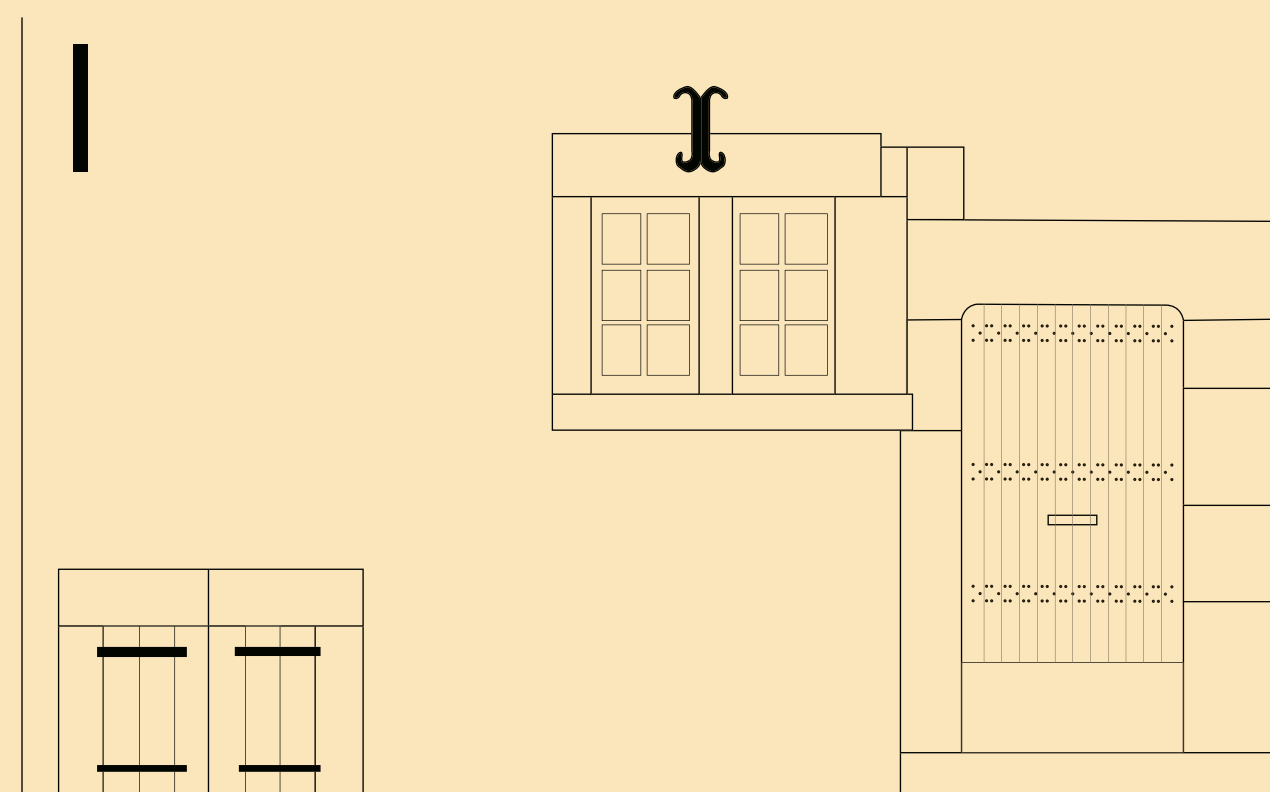
Les maisons olnoises les plus anciennes datent du dernier quart du XVIe siècle et adoptent un type de construction qui perdurera jusqu'au milieu du XVIIIe sans changement notable. Pour le gros œuvre, on utilise principalement des moellons calcaires extraits des carrières locales, disposés en assises régulières. Dans certains cas, des moellons de grès brunâtre puisés dans la carrière de Gelivaux sont aussi utilisés. Les éléments de structure sont en pierre : portes, baies à meneaux, bandeaux reliant des seuils et linteaux des fenêtres. Les niveaux sont souvent soulignés par un chaînage d'angle harpé. Les moellons calcaires ont la particularité d'être rejointoyés avec du mortier de chaux mélangé avec de la limaille de fer provenant des résidus des forgers de canons installés dans la vallée de Vaux-sous-Olne, mélange appelé «molèye».

De oudste huizen in Olne dateren uit het laatste kwart van de 16de eeuw en zijn gebouwd in een stijl die tot in het midden van de 18de eeuw zonder beduidende veranderingen aanhield. Voor de ruwbouw werden hoofdzakelijk kalksteenblokken uit de nabijgelegen steengroeven gebruikt, die in gelijkmatige lagen werden opgemetst. In sommige gevallen werden ook gebruik gemaakt van breukstenen van bruinachtige zandsteen, die afkomstig waren van de groeve van Gelivaux. De structurelementen zijn van steen: deuren, vensteropeningen met stijlen, speklagen die de dorpels en lateien van de vensters met elkaar verbinden. De verschillende niveaus worden vaak benadrukt door hoekankers. Opmerkelijk is dat de kalksteenblokken op elkaar zijn gemetst met kalkmortel vermengd met ijzervijlsel afkomstig van het afval van de kanonsmederijen in de vallei van Vaux-sous-Olne. Dit mengsel werd "molèye" genoemd.

The oldest houses in Olne date from the last quarter of the 16th century and feature a type of structure that continued to be used until the mid-18th century without undergoing any known changes. The basic structure of the building was mainly made from limestone rubble taken from local quarries, arranged in regular courses. In certain cases, rubble of a brownish sandstone from the quarry at Gelivaux was also used. Various architectural features were of cut stone: doors, mullioned windows, string courses linking the sills and lintels of windows. The different storeys were often emphasised by a toothed quoin. Distinctively, the limestone rubble was jointed with a mortar (known as *molèye*) made of lime mixed with iron filings from the residues of the gunmakers whose forges were based in the valley of Vaux-sous-Olne.

La clouterie

Spijkerfabricage
The nailmaking factory

Rue Village, n° 54

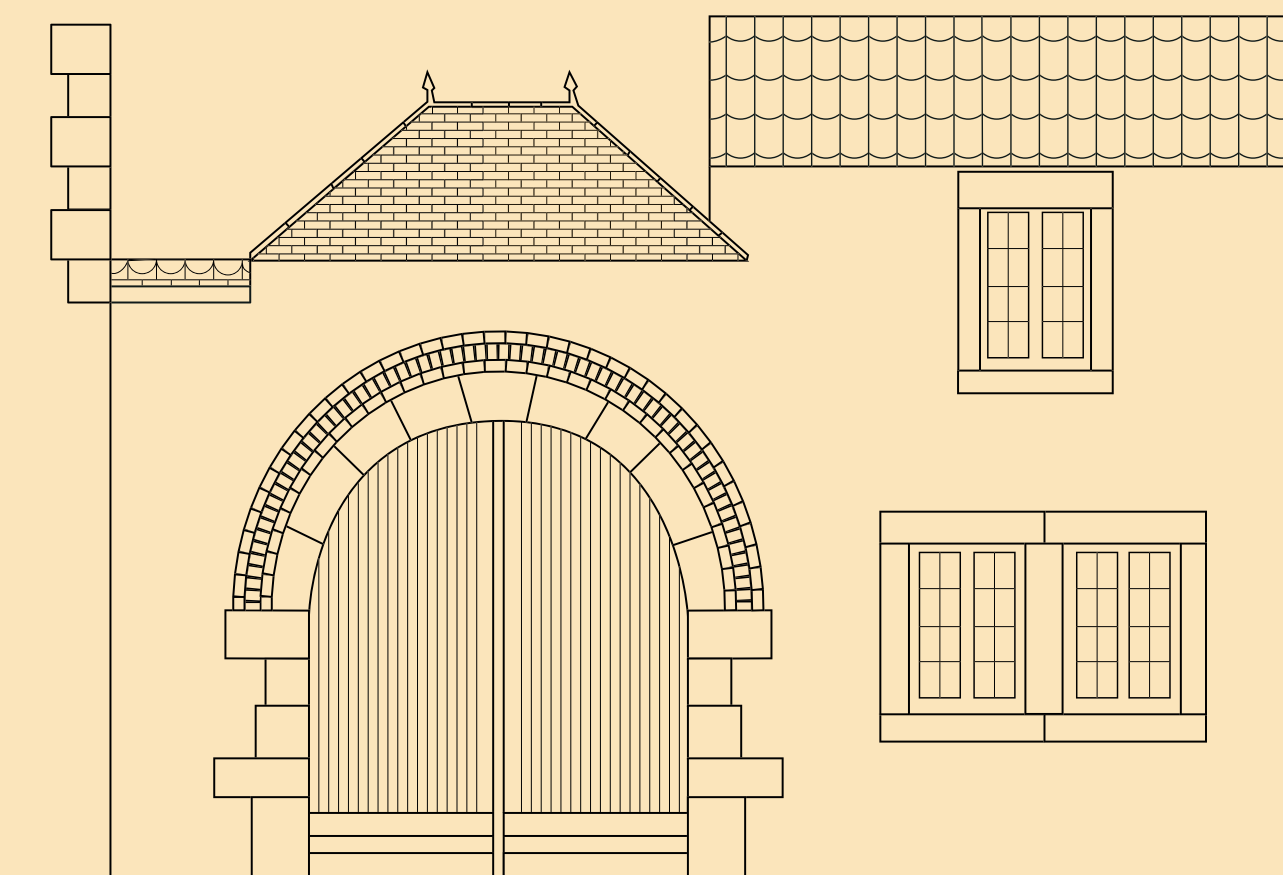
Les Olnois étaient fermiers, artisans, carriers, mineurs et ouvriers engagés dans les manufactures de Vaux-Sous-Olne et de la vallée de la Vesdre. Pour se constituer un revenu supplémentaire, ils se livraient à un artisanat spécifique, la clouterie. Ils travaillaient chez eux dans de petites forges souvent installées en sous-sol. Plusieurs maisons du village gardent les traces de l'entrée de ces petites forges qui s'ouvraient sur la façade. Les escaliers qui accédaient à ces caves étaient recouverts d'une taque en fer disparue aujourd'hui. A un moment donné, l'entièreté des clous nécessaires à la construction de la flotte royale des Pays-Bas était fabriquée à Olne, à Saint-Hadelin, à Xhendelesse et à Soiron. Le dernier « clawti » ayant exercé ce métier est décédé à Saint-Hadelin en 1952.

De inwoners van Olne waren boeren, handwerkers, steenhouwers, mijnwerkers en arbeiders die in de fabrieken van Vaux-sous-Olne en de vallei van de Vesdre werkten. Om voor een extra inkomen te zorgen, beoefenden ze een specifiek ambacht, namelijk spijkers maken. Ze werkten thuis in een kleine, vaak in de kelder verdieping ingerichte smidse. Verscheidene woningen in het dorp vertonen nog altijd sporen van de ingang van die kleine smidse die uitgaven op de voorgevel. De trappen die toegang gaven tot de kelders waren afgedekt met een ijzeren plaat, die tegenwoordig verdwenen is. Op een gegeven ogenblik werden alle spijkers die nodig waren voor de bouw van de Nederlandse koninklijke vloot in Olne, Saint-Hadelin, Xhendelesse en Soiron gemaakt. De laatste "clawti" die dit beroep uitoefende, overleed in 1952 in Saint-Hadelin.

The people of Olne were farmers, craftsmen, quarrymen, miners and workers in the factories of Vaux-Sous-Olne and the Vesdre valley. As a source of extra income, they engaged in one particular craft: nailmaking. They would work at this in their own homes, using small forges which were often set up in the cellar. Several houses in the village still have traces of the entrance to these small forges in the façade. The steps which led down to these cellars were covered with iron plating which is no longer extant. At one time, all of the nails needed to build the Dutch royal fleet were made in Olne, Saint-Hadelin, Xhendelesse and Soiron. The last nailmaker or (*cloutier* in French or *clawti* in Walloon) died in Saint-Hadelin in 1952.

Les teutês

De teutês
Teutês

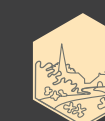

Rue Village, n° 26

En wallon liégeois, « Teutê » ou « teutais » signifie « portail à petit toit ». Ils coiffent principalement l'entrée des grandes fermes. Outre leur fonction première évidente, ces portails ont une mission moins apparente, à savoir celle d'être une invitation à respecter l'enclos auquel ils donnent accès. En 1900, on a démoli le vieux teutê adossé au mur du cimetière entourant l'église d'Olne qui abritait le marché au beurre. L'un des teutês olnois donne accès à l'école Saint-Louis et protège l'ancien bâtiment des religieuses. Un autre coiffe l'entrée de l'ancienne ferme voisine. Ceux du centre du village n'ont, hélas, pas résisté au temps ou aux besoins de la modernité.

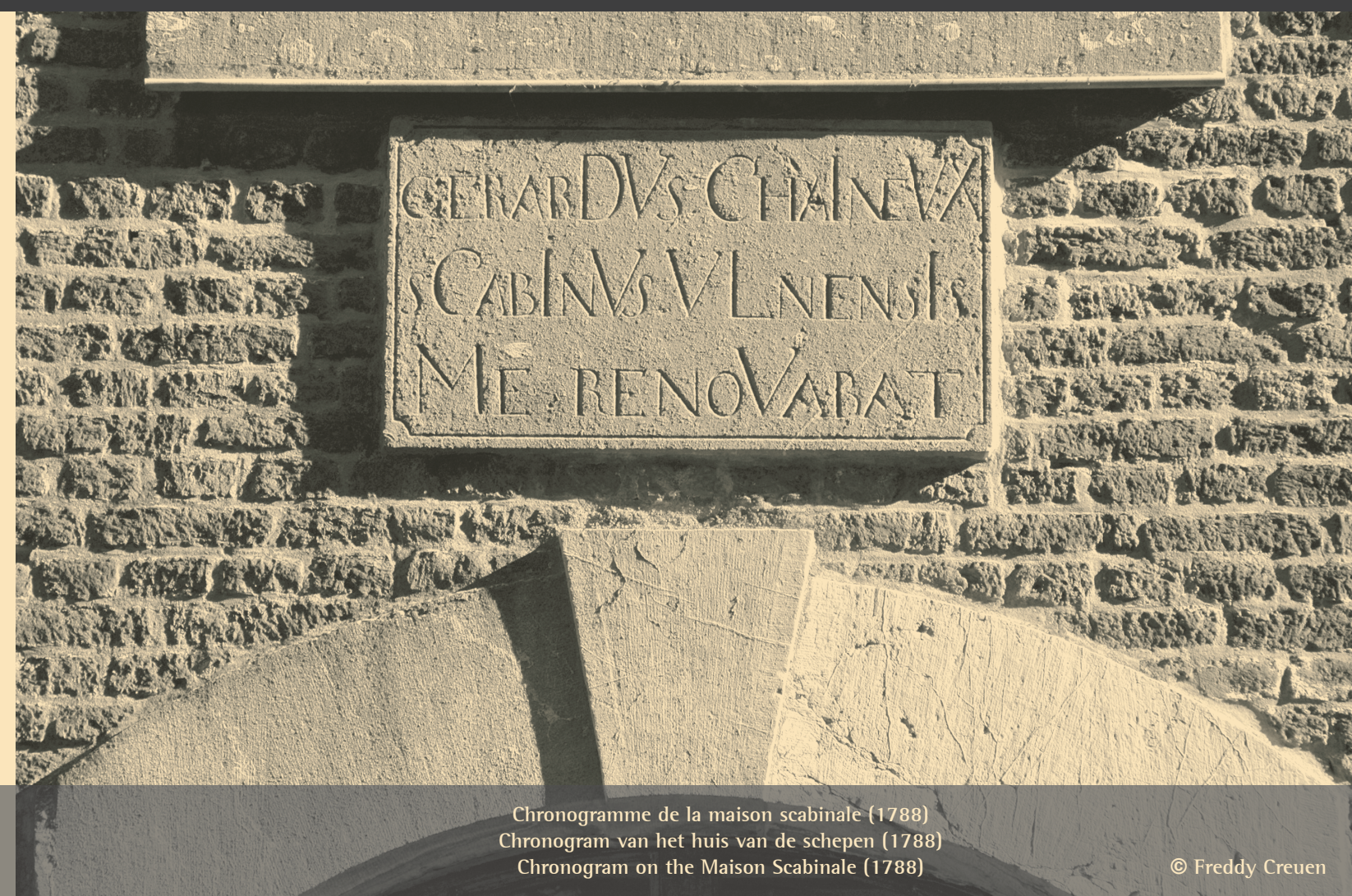
In het Waalse dialect van Luik is een "teutê" of "teutais" een toegangspoort met een klein dakje. Die werden hoofdzakelijk gebouwd aan de ingang van grote hoeven. Behalve hun vanzelfsprekende voornaamste functie, vervulden die toegangspoorten ook een minder voor de hand liggende taak: ze waren namelijk een uitnodiging om de omheinde ruimte te respecteren waartoe ze toegang gaven. In 1900 werd de oude teutê afgebroken die tegen de muur van het kerkhof rond de kerk van Olne leunde en waar de botermarkt zich bevond. Een van de teutês in Olne geeft toegang tot de École Saint-Louis en beschermt het oude gebouw van de nonnen. Een andere bevindt zich boven de ingang van de oude naburige hoeve. Die in het dorpscentrum hebben spijtig genoeg de tand des tijds niet doorstaan of plaats moeten ruimen voor de behoeften van de moderne tijd.

In the Liège form of the Walloon language, the word *teutê* or *teutais* means a "porch with a little roof". These generally graced the entrance to large farms. In addition to their obvious primary function, such porches have another purpose which is less immediately obvious: they invite respect for the precinct to which they give access. In 1900, the old *teutê* was demolished that adjoined the cemetery wall surrounding the church at Olne; it was here that the butter market used to be held. One of Olne's *teutês* marks the entrance to the school, the Ecole Saint-Louis, and protects the old convent building. Another graces the entrance to the old neighbouring farm. Sadly, those in the centre of the village have not withstood the test of time, or have fallen prey to changing fashions.

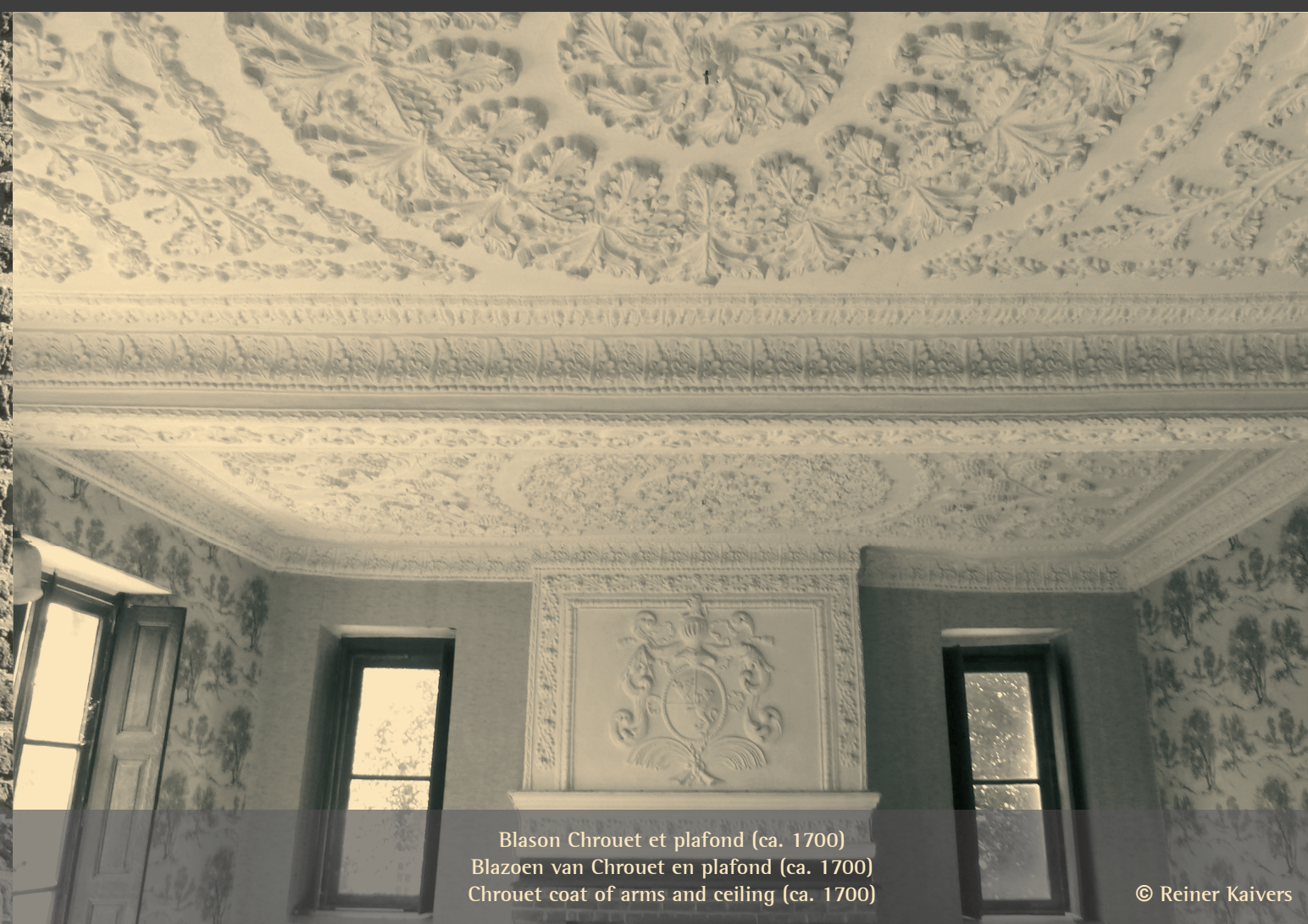
Rue des Combattants

Chronogramme de la maison scabinale (1788)
Chronogram van het huis van de schepen (1788)
Chronogram on the Maison Scabinale (1788)

© Freddy Creuen

Château Chrouet

Blason Chrouet et plafond (ca. 1700)
Blazozen van Chrouet en plafond (ca. 1700)
Chrouet coat of arms and ceiling (ca. 1700)

© Reiner Kaivers

Maison Kaivers

La façade arrière de la Maison Regnier en 1907
De achtergevel van het huis van de familie Regnier in 1907
The rear façade of the Maison Regnier in 1907

Les rues d'Olne sont constituées d'anciennes demeures construites après le tremblement de terre de 1692. D'un côté de la rue, un groupe d'anciennes habitations en moellons. Vous y observerez plusieurs exemples d'une maçonnerie typique à Olne, constituée de gros moellons calcaire gris blanc assemblés avec un mortier brun rouge qui contient de la limaille de fer : la « MOLEYE ». Notre village comptait plusieurs artisans cloutiers et cet ingrédient, sensé renforcer le mur, était donc facilement disponible. Entre ces constructions, une maison bourgeoise se distingue, au-dessus de la porte d'entrée, un chronogramme gravé dans une pierre rappelle que l'échevin Gérard CHAINEUX l'a rénovée en 1788 :

M + D + CC + L + X + VVVV + III
1000+500+200+50+10+25+3

De straten van Olne bestaan uit oude huizen die na de aardbeving van 1692 werden gebouwd. Aan de ene kant van de straat bevindt er zich een groep oude huizen gebouwd met breukstenen. Hier ziet u meerdere voorbeelden van metselwerk dat typisch is voor Olne. Het bestaat uit grote grijswitte kalksteenblokken die op elkaar zijn gemetst met roodbruine mortel vermengd met ijzervijlsel die "MOLÉYE" wordt genoemd. Ons dorp telde verscheidene spijkermakers en dit bestanddeel van de mortel, dat bedoeld is om de muren te versterken, was dus gemakkelijk verkrijgbaar. Een van die gebouwen is een opvallende burgerwoning, met boven de ingangdeur een in een steen gegraveerd chronogram of jaardicht dat vermeldt dat de schepen Gérard CHAINEUX de woning in 1788 heeft gerenoveerd:

M + D + CC + L + X + VVVV + III
1000+500+200+50+10+25+3

The streets of Olne are lined with old houses built after the earthquake of 1692. On one side stands a group of old rubble-built dwellings. Several examples can be observed among them of a stonework style characteristic of the village, consisting of large grey and white limestone rubble fragments jointed with a reddish-brown mortar containing iron filings, known as "MOLÉYE". There were a number of nailmakers in our village, so this ingredient, which was thought to strengthen the wall, was readily available. Among these buildings there stands an imposing residence with a chronogram engraved on a stone over the front door recording that the house was renovated by Alderman Gérard Chaineux in 1788:

M + D + CC + L + X + VVVV + III
1000+500+200+50+10+25+3

Composé de deux ailes de bâtiment en équerre. La plus ancienne, perpendiculaire à la rue, a été construite vers 1700 par Warnier CHROUET, médecin célèbre grâce à son traité au sujet des bienfaits des eaux de Spa. Il était le fils d'Henri Chrouet, premier pasteur envoyé à Olne par le pouvoir protestant des Provinces Unies qui a gouverné le territoire d'Olne de 1648 à 1785. A partir de 1860, le château a été rénové par César de TERWANGNE. Côté rue, il garde la façade massive et austère du XVIIIème s. Côté parc, il ouvre de larges baies sur la nature luxuriante des vallons de la Vesdre. Le portail du XVIIème s. en pierres calcaire soigneusement taillées est surmonté d'un imposant auvent fort typique à Olne : le « TEUTÊ », il est protégé par deux chasse-roues sphériques et est agrémenté d'une charmante tourelle.

Bestaat uit twee gebouwvleugels die haaks op elkaar staan. De oudste, loodrecht op de straat, werd omstreeks 1700 gebouwd door Warnier CHROUET, een dokter die bekendheid verwierf door zijn verhandeling over de weldoende eigenschappen van het water van Spa. Hij was de zoon van Henri Chrouet, de eerste pastor die naar Olne werd gestuurd door de protestantse overheid van de Verenigde Provinciën die over het grondgebied van Olne regeerde van 1648 tot 1785. Vanaf 1860 werd het kasteel gerenoveerd door César de TERWANGNE. Aan de straatkant werd de massieve en sobere voorgevel uit de 18de eeuw behouden. Aan de kant van het park bieden brede vensteropeningen een zicht op de weelderige natuur van de valleien van de Vesdre. Boven het portaal uit de 17de eeuw van zorgvuldig gehouwen kalkstenen is er een indrukwekkende luifel aangebracht die heel typisch is voor Olne: de "TEUTÊ". Hij wordt beschermd door twee bolvormige schampalen en is verfraaid met een lieflijk torentje.

This *château* consists of two wings standing at right angles to one another. The older of the two, which is perpendicular to the street, was built in around 1700 by Warnier Chrouet, a doctor who had gained fame through his treatise on the beneficial properties of the waters of Spa. He was the son of Henri Chrouet, the first pastor sent to Olne by the Protestant government of the United Provinces, which controlled the Olne area from 1648 to 1785. Renovation work on the *château* was begun by César de Terwangne in 1860. On the street side, he kept the solid, plain eighteenth-century façade. On the park side, he opened up a number of large panoramic windows to look out onto the lush greenery of the Vesdre valley. The seventeenth-century porch of carefully cut limestone is topped by an imposing canopy. This structure, which is very typical of Olne, is known as a *teûtê*, and is protected by two spherical guard stones and decorated with a charming turret.

Long bâtiment peint en blanc du XVIIIème s. La façade, constituée de deux parties a été remaniée dans les premières années du XXème s. et flanquée d'une tour carrée qui abritait une énorme cuve en zinc pour récolter les eaux de pluie et alimenter la maison en eau courante.

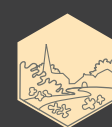
La famille REGNIER qui a donné à Olne plusieurs bourgmestres et notaires a occupé cette maison pendant plus de 200 ans. Elle avait fuit Sedan et s'était réfugiée à Olne quand Louis XIV chassa les protestants de France.

Lang wit geverfd gebouw uit de 18de eeuw. De uit twee delen bestaande voorgevel werd in de beginjaren van de 20ste eeuw heringericht. Er werd een vierkante toren naast gebouwd met een enorme zinken kuip om regenwater op te vangen en het huis van stromend water te voorzien.

Verscheidene leden van de familie REGNIER, die meer dan 200 jaar lang in dit huis heeft gewoond, waren burgemeester of notaris in Olne. De familie was uit Sedan weggevlucht en had een onderkomen gevonden in Olne toen Lodewijk XIV de protestanten uit Frankrijk verdreef.

This is a long, whitewashed eighteenth-century building. The two-part façade was redesigned in the early twentieth century, with the addition of a square tower on one side which contained an enormous zinc tank to collect rainwater and supply the house with running water.

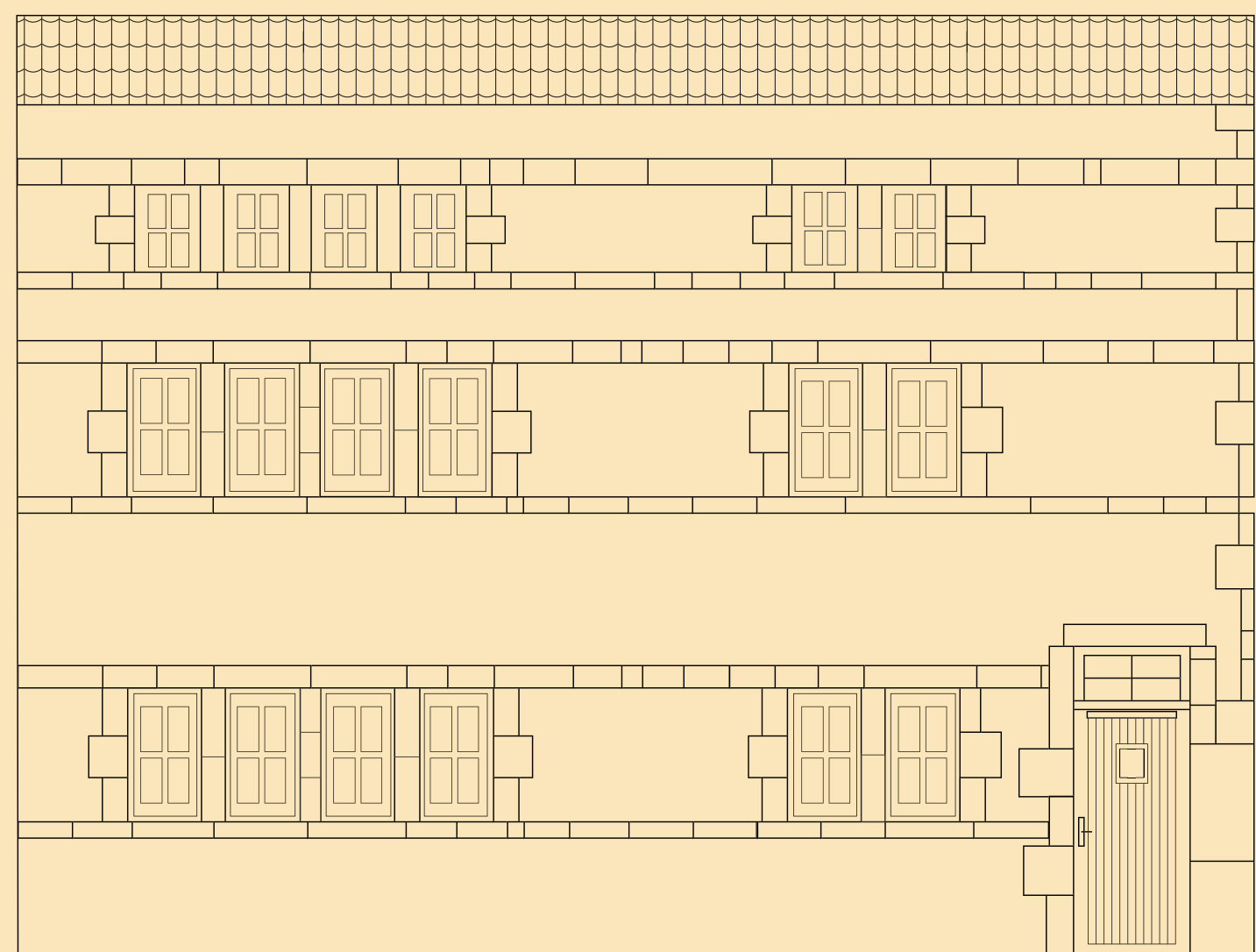
The Regnier family, several of whose members were mayors or notaries in Olne, occupied the house for more than 200 years, having fled Sedan and taken refuge in Olne after Louis XIV drove the Protestants out of France.

La ferme seigneuriale avant les travaux de 2004
Herenverblijf vóór de werken van 2004
The manor farmhouse before the restoration work of 2004

La ferme seigneuriale restaurée
Gerestaureerd herenverblijf
The manor farmhouse restored

Aspect supposé de la Maison Warnier avant transformation
Vermoedelijk aanzicht van het huis van de familie Warnier voor de verbouwing
How the Maison Warnier probably looked before its transformation

Impôts et architecture : La Maison Warnier

C'est suite à une des lois du code napoléonien que cette façade est telle qu'elle est aujourd'hui. En effet, une des « quatre vieilles » contributions directes imposait aux gens de payer un droit fixe selon le nombre d'ouvertures que leur maison possédait et le nombre d'habitants dans la commune. Cet impôt correspondait tout à fait à la volonté de l'époque car il était possible de le percevoir sans inquisition ni violation du domicile, touchait tous les individus et correspondait réellement à un certain signe de richesse.

Il ne touchait pas les ouvertures des bâtiments à vocation agricole, ni les ouvertures destinées à aérer les caves (soupleaux) ou pratiquées dans les toits (lucarnes, vasistas). Les bâtiments publics n'étaient pas imposés non plus. Cet impôt fut accusé de pousser à la construction de logements insalubres, avec de très petites ouvertures, donc sombres et mal aérés, et il conduisit à la condamnation de nombreuses ouvertures, ainsi qu'à la destruction par les propriétaires eux-mêmes, comme c'est le cas ici, des meneaux qui partageaient certaines fenêtres en quatre, ce qui augmentait substantiellement l'impôt. Pour échapper à l'impôt, de fausses fenêtres, sans ouverture, étaient aussi construites, avec parfois des dessins en trompe l'œil. La Cense seigneuriale, située à Froidbermont, illustre également les conséquences de cet impôt.

Belastingen en architectuur : Het Huis Warnier

De voorgevel zoals we hem nu zien dankt zijn bestaan aan van de wetten van de Code Napoléon. Een van de "vier oude" rechtstreekse belastingen legde aan de mensen immers de verplichting op om een vast recht te betalen naargelang van het aantal openingen waarover hun woning beschikte en van het aantal inwoners van de gemeente. Die belasting beantwoordde ten volle aan wat men in die tijd wenste, want ze kon worden geïnd zonder onderzoek noch schending van de woonplaats, had betrekking op alle individuen en beantwoordde ook effectief aan een zeker teken van rijkdom.

De belasting had geen betrekking op de openingen in gebouwen met landbouwbestemming, noch op openingen die bedoeld waren voor de verluchting van kelders (kelderramen) of die in daken werden gemaakt (zoldervensters, dakraampjes). Ook voor openbare gebouwen dienden geen belastingen te worden betaald. Er werd aan die belasting verweten dat ze de bouw van ongezonde woningen met zeer kleine openingen bevorderde, die dus donker en slecht verlucht waren. Ze leidde ertoe dat talrijke openingen werden dichtgemetseld en dat de eigenaars zelf, zoals hier het geval is, de stijlen vernielden die sommige vensters in vier verdeelden en dus de belasting aanzienlijk verhoogden. Om aan die belasting te ontsnappen, werden ook blinde vensters gebouwd, zonder opening, soms met tekeningen in trompe l'œil. Ook de "cense seigneuriale", gelegen in Froidbermont, illustreert de gevolgen van die belasting.

Tax and architecture: The Maison Warnier

The façade of this house owes its present-day appearance to one of the laws in the Napoleonic Code. One of the 'four old' direct taxes required people to pay a fixed duty depending on the number of openings in their house and the number of inhabitants in the municipality. This tax reflected the approach of the times, as it could be collected without the need for enquiry or disruption of the household, affected everyone and genuinely related to a sign of wealth.

It was not raised on openings in farm buildings or those used for ventilating cellars or created in roofs (e.g. dormer windows or fanlights), and public buildings were not taxed in this way either. However, it was claimed that the tax forced people to build unhealthy housing whose diminutive openings made them dark and poorly ventilated; it also led to numerous windows being filled in, and to the destruction by the owners themselves (as happened here) of the mullions that divided some windows into four and hence substantially increased the size of the levy. To escape the tax, false or blind windows were also made, in some cases with trompe l'œil designs. 'La Cense seigneuriale', a farmhouse in Froidbermont, also illustrates the effects of this tax.